

บทที่ 3

ผลการวิจัย

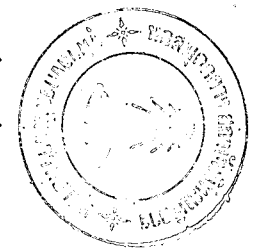
จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ผู้วิจัยได้ทำการให้คะแนนและวิเคราะห์ผลตามแนวทางต่อไปนี้เป็นคือ ให้คะแนนตามแบบสอบถามความคิดเห็นนามธรรมของ โอ คอนเนอร์ และให้คะแนนชั้นตอนศีลธรรมตามแนวทางการให้คะแนนของ โคห์ลเบิร์ก (รายละเอียดในภาคผนวก จ)

การให้คะแนนตามแบบสอบถามความคิดเห็นนามธรรม ผู้วิจัยทำการนับคะแนนสองแบบ แบบแรกเป็นการนับคะแนนตามแบบสอบถามแต่ละข้อ ว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่หนึ่ง และชั้นปีที่สี่ มีความเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย รวมทั้งไม่ตอบเป็นจำนวนร้อยละเท่าไร แล้วนำมาแสดงผลในตารางที่ 2 ที่แสดงร้อยละของความคิดเห็นนามธรรมเปรียบเทียบระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และนิสิตชั้นปีที่สี่ ในคณะอักษรศาสตร์

การให้คะแนนแบบที่สอง ผู้วิจัยวางแผนไว้ล่วงหน้าแล้วว่า ในแบบสอบถามบางข้อผู้ตอบต้องแสดงความเห็นด้วย และบางข้อผู้ตอบต้องแสดงความไม่เห็นด้วย จึงจะแสดงว่าเป็นผู้มีความคิดเห็นนามธรรมสูง ข้อใดที่ถูกสอบถามตอบตรงตามเป้าหมายที่ผู้วิจัยวางแผนไว้ล่วงหน้า ผู้วิจัยก็ให้คะแนนหนึ่งคะแนน ส่วนข้อใดที่ผู้สอบถามตอบไม่ตรงเป้าหมาย ผู้วิจัยก็ให้คะแนนเป็นศูนย์ แล้วรวมคะแนนที่ได้รับเป็นคะแนนรวมของผู้ถูกสอบถามแต่ละคน ผู้วิจัยทำการให้คะแนนและรวมคะแนนเช่นนี้จนครบจำนวนนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และนิสิตชั้นปีที่สี่ที่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาใช้ในการทดสอบ t เพื่อแสดงนัยสำคัญของการวัดความซับซ้อนความคิดเห็นนามธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และนิสิตชั้นปีที่สี่ที่แสดงในตารางที่ 3 เป็นลำดับไป

ตารางที่ 2. ร้อยละของความคิดเห็นนามธรรมเปรียบเทียบระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่

ข้อความสอบถามความคิดเห็นนามธรรม	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ตอบ	
	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)
1. มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่แสวงหาความหมาย	44 (88)	44 (88)	4 (8)	6 (12)	2 (4)	-
2. ชาวเขาสนใจสิ่งที่เป็นนามธรรม	39 (78)	43 (86)	9 (18)	7 (14)	2 (4)	-
3. คนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นคือคนโง่เงา	2 (4)	1 (2)	47 (94)	49 (98)	1 (2)	-
4. การมีชีวิตเริ่มต้นขณะใดก็ได้เมื่อมีการรับรู้เกิดขึ้น	33 (66)	36 (72)	15 (30)	14 (28)	2 (4)	-
5. เราสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างให้สำเร็จลงได้ด้วยความอดทนกับงานนั้น	32 (64)	40 (80)	17 (34)	10 (20)	1 (2)	-
6. การเรียนรู้ด้วยความเข้าใจเป็นการเรียนรู้ที่แท้จริง	47 (94)	50 (100)	3 (6)	-	-	-
7. ควรสอนระบบคุณค่าที่เคนซัค (เช่น ความดี ความเลว) แก่เด็กตั้งแต่มัธยม	43 (86)	30 (60)	7 (14)	20 (40)	-	-
8. คนเราควรพูดในสิ่งที่ตนเองสามารถรับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องราวนั้นได้	40 (80)	37 (74)	10 (20)	13 (26)	-	-
9. ชาวเขารู้สึกว่าชีวิตแบบไทย ๆ เป็นวิถีชีวิตที่ดีที่สุด	25 (50)	9 (18)	25 (50)	37 (74)	-	4 (8)

ตารางที่ 2. (ต่อ)

ข้อความสอบถามความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ตอบ	
	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)
10. การชี้ให้เห็นความแตกต่างเรื่องเชื้อชาติของพลเมืองในประเทศทำให้เห็นว่าประเทศไม่มีความมั่นคง	19 (38)	15 (30)	30 (60)	35 (70)	1 (2)	-
11. ขณะนี้ชาวเจ้ายึดถือระบบคุณค่าแบบเดียวกับที่เคียยึดถือมาเมื่อก่อน	16 (32)	12 (24)	32 (64)	37 (74)	2 (4)	1 (2)
12. การเรียนเพื่อให้ได้ความรู้มีความสำคัญมากกว่าการเรียนเพื่อรับปริญญาบัตร	49 (98)	48 (96)	1 (2)	2 (4)	-	-
13. ปัจจุบันบุคคลสามารถตัดสินความถูกต้องในทางศีลธรรมด้วยตนเองได้ถูกต้องกว่าให้คนส่วนใหญ่ในสังคมเป็นคนตัดสิน	23 (46)	24 (48)	26 (52)	26 (52)	1 (2)	-
14. ปรากฏการณ์ทั้งหลายรวมทั้งวัฒนธรรมและความคิดเกี่ยวกับตนเองไม่มีการหยุดอยู่กับที่ แต่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา	49 (98)	50 (100)	-	-	1 (2)	-

ตารางที่ 2. (ต่อ)

ข้อความสอบถามความคิดเห็น	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ตอบ	
	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)
15. ท่านไม่สามารถเรียนรู้สิ่งใดได้อย่างแท้จริงจนกว่าท่านจะมีประสบการณ์ในสิ่งนั้นด้วยตัวของท่านเอง	43 (86)	45 (90)	7 (14)	5 (10)	-	-
16. คนส่วนมากที่พยายามเอาชนะที่หนึ่ง ไม่ว่าจะในการเรียน หรือการทำงาน คือผู้พยายามหนีจากความรับผิดชอบ	12 (24)	7 (14)	37 (74)	39 (78)	1 (2)	4 (8)
17. การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดคือการรู้จักตนเอง ซึ่งจะมีผลต่อการกระทำของผู้นั้น	48 (96)	49 (98)	1 (2)	1 (2)	1 (2)	-
18. ถาษาพเจ้าต้องการทราบเกี่ยวกับลัทธิคอมมิวนิสต์ ษาพเจ้าควรถามจากคนที่ถือลัทธิคอมมิวนิสต์	18 (36)	11 (22)	31 (62)	39 (78)	1 (2)	-
19. เด็กควรทำตามกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดให้	12 (24)	6 (12)	37 (74)	44 (88)	1 (2)	-
20. นายที่ว่าความใหญ่กระทำคามผิดห้ ๆ ที่รู้ว่าเขาทำผิดจริง นายคนนั้นควรถูกลงโทษทางกฎหมาย	21 (42)	24 (48)	29 (58)	26 (52)	-	-

ตารางที่ 2. (ต่อ)

ข้อความสอบถามความคิดเห็นนิยามธรรม	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่ตอบ	
	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)	ชั้นปีที่หนึ่ง (ร้อยละ)	ชั้นปีที่สี่ (ร้อยละ)
21. เราต้องเข้มงวดกวดขันในการตรวจภาพยนตร์หรือหนังสือที่เปิดเผยเรื่องเพศอย่างแจ่มแจ้ง	47 (94)	31 (62)	3 (6)	19 (38)	-	-
22. การเรียนรู้เพื่อรู้จักคิด รู้สึก และเห็นอย่างเป็นตัวของตัวเองเป็นสิ่งสำคัญที่สุด	46 (92)	46 (92)	4 (8)	4 (8)	-	-
23. การก่อกองจลาจลและการก่อกบฏกิริยารุนแรงของนักศึกษาจะก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ดีกว่าการร้องขอไปตามขั้นตอน	19 (38)	18 (36)	27 (54)	32 (64)	4 (8)	-

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่สองแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างความคิดเห็นนามธรรม ของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ แม้จะมีความแตกต่างกัน แต่บางข้อความจากแบบสอบถามความคิดเห็นนามธรรม นิสิตทั้งสองชั้นมีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น ข้อความที่ 12 (การเรียนรู้เพื่อให้ได้ความรู้มีความสำคัญมากกว่าการเรียนรู้เพื่อรับปริญญาบัตร) ปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน คือเห็นด้วย 98 % และ 96 % ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านิสิตเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็นอย่างดี ข้อความที่ 14 (ปรากฏการณ์ทั้งหลายรวมทั้งตัวมนุษย์และความคิดเกี่ยวกับตนเอง ไม่มีการหยุดอยู่กับที่ แต่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา) นิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่มีความเห็นด้วย 98 % และ 100 % ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านิสิตทั้งสองชั้นเห็นด้วยกับการพัฒนาตนเองและความคิดของตนเช่นเดียวกับข้อความที่ 17 (การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด คือการรู้จักตนเองซึ่งจะมีผลต่อการกระทำของผู้นั้น) นิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่มีความเห็นด้วย 96 % และ 98 % ตามลำดับ และข้อความที่ 22 (การเรียนรู้เพื่อรู้จักคิด รู้ลึก และเห็นอย่างเป็นตัวของตัวเองเป็นสิ่งสำคัญที่สุด) นิสิตทั้งสองชั้นปีที่หนึ่งและชั้นปีที่สี่มีความเห็นด้วย 92 % เท่ากัน ข้อความที่ยกมานี้แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นที่เป็นไปในทางเดียวกัน และแสดงให้เห็นว่านิสิตตระหนักถึงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของการศึกษาเป็นอย่างดี

ส่วนบางข้อความจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างเช่นข้อความที่ 9 (ชาวเขารู้สึกว่าชีวิตแบบไทย ๆ เป็นวิถีชีวิตที่ดีที่สุด) ปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีความเห็นด้วย 50 % ในขณะที่นิสิตชั้นปีที่สี่เห็นด้วยเพียง 18 % แสดงว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีความรู้สึกแบบอนุรักษ์นิยมมากกว่า ข้อความที่ 11 (ขณะนี้ชาวเขายึดถือระบบคุณค่าแบบเดียวกับที่เคยยึดถือมาเมื่อก่อน) นิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีความเห็นด้วย 32 % แต่นิสิตชั้นปีที่สี่เห็นด้วย 24 % แสดงให้เห็นว่านิสิตชั้นปีที่สี่มีการพัฒนาระบบคุณค่ามากกว่า ส่วนข้อความที่ 19 (เด็กควรทำตามกฎเกณฑ์พ่อแม่กำหนดให้) นิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีความเห็นด้วย 24 % ขณะที่นิสิตชั้นปีที่สี่เห็นด้วยเพียง 12 % แต่ปรากฏว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่มีความไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้อย่างมากเป็นจำนวนถึง 74 % และ 88 % ตามลำดับ ซึ่งแสดงแนวโน้มในปัจจุบันว่า เด็กเริ่มพัฒนาความคิดมีความต้องการทำตามกฎเกณฑ์ที่ตนพิจารณาแล้วโดย

ไม่จำเป็นต้องทำตามกฎเกณฑ์ที่พ่อแม่กำหนดให้แต่เพียงอย่างเดียว ส่วนข้อความที่ 23 (การก่อกองจราจรและการก่อกองปฏิกริยารุนแรงของนักศึกษาจะก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้ดีกว่าการร้องขอไปตามขั้นตอน) นิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีความไม่เห็นด้วยกับการก่อกองปฏิกริยารุนแรง 54 % ขณะที่นิสิตชั้นปีที่สี่มีความไม่เห็นด้วย เป็นจำนวนมากขึ้นถึง 64 % แสดงให้เห็นว่านิสิตมีการพัฒนาความคิดเป็นไปในแบบไม่รุนแรงมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีพัฒนาความคิดนามธรรมที่ว่าเมื่อมีแนวโน้มที่จะมีความคิดเห็นรุนแรงน้อยลง

จากตารางที่สองที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างความคิดนามธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ แต่เพื่อจะแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างในครั้งนี้เป็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ผู้วิจัยจึงใช้การทดสอบ t (t-test) เพื่อแสดงนัยสำคัญของการวัดความคิดนามธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ ดังแสดงผลในตารางที่ 3 ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3. แสดงการทดสอบ t (t-test) ของการวัดความซับซ้อนความคิดนามธรรม
ของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่

กลุ่ม	N	Mean	Sd.	df.	t.	Probability
นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง	50	15.48	1.62	98	2.99	0.01
นิสิตชั้นปีที่สี่	50	16.72	1.28	-	-	-

การทดสอบ t (t-test) ของการวัดความซับซ้อนความคิดนามธรรม ของ
นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และนิสิตชั้นปีที่สี่ แสดงผลดังนี้ นิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีค่าเฉลี่ยของความซับซ้อน
ความคิดนามธรรมที่ 15.48 (sd = 1.62) ส่วนนิสิตชั้นปีที่สี่มีค่าเฉลี่ยของความซับซ้อน
ความคิดนามธรรมที่ 16.72 (sd = 1.28) ซึ่งความซับซ้อนความคิดนามธรรม
ต่างกันประมาณ 1.24 ค่าของ t ระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ คือ 2.99 ซึ่ง
มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงผลตรงตามข้อสมมติฐานที่ว่าความซับซ้อนความคิดนามธรรม
ของนิสิตชั้นปีที่สี่ แตกต่างจากของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการศึกษาใน
คณะอักษรศาสตร์มีความสัมพันธ์ กับ ความซับซ้อนความคิดนามธรรมของนิสิต

การวิเคราะห์การตัดสินคุณค่าศีลธรรมเปรียบเทียบระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ ผู้วิเคราะห์ใช้วิธีการอ่านคำตอบจากแบบสอบถามการตัดสินคุณค่าศีลธรรมของนิสิตหลาย ๆ ครั้ง แล้วนำมาจัดชั้นตอนการตัดสินคุณค่าศีลธรรมให้ ตามแนวการให้คะแนนที่ โคลด์เบอร์กวางไว (ภาคผนวก จ) ซึ่งในการจัดชั้นตอนการตัดสินคุณค่าศีลธรรม อาจมี ขอบกพร่องไบบ้าง เนื่องจากผู้วิจัยอ่านคำตอบจากแบบสอบถาม และนำมาจัดให้แต่เพียง ผู้เดียว ซึ่งในการวิจัยของ ไอคอนเนอร์ (1968) ที่จัดชั้นตอนการตัดสินคุณค่าศีลธรรม ของนักเรียนนายเรือสหรัฐ ทั้งชั้นปีที่หนึ่ง และชั้นปีที่สี่ ไขผู้ตัดสินเป็นจำนวนถึงสี่คน เมื่อมีความเห็นไม่ตรงกันก็นำคำตอบมาอ่านใหม่ และจัดชั้นให้ใหม่จนความเห็นของผู้ตัดสิน ทั้งหลายลงรอยกัน การจัดชั้นตอนการตัดสินคุณค่าศีลธรรมในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ ตัวอย่างที่กลุ่มตัวอย่างตอบมาแสดงให้เห็นแนวการจัดชั้นการตัดสินคุณค่าศีลธรรม ทั้งตัวอย่าง ที่นำมาจากการตอบแบบสอบถามดังต่อไปนี้

ชั้นที่ 1. การมุ่งความหมายเป็น شأنองการลงโทษและการเชื่อฟัง นิสิตชั้นปีที่ หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ที่อยู่ในชั้นนี้ มักมีคำตอบแบบหลีกเลี่ยงการขโมยเพราะกลัวโทษที่จะได้ รับ และปราศจากการตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตมนุษย์ที่มีความมากกว่าทรัพย์สิน

การเลือก มักกล่าวว่าไม่ควรขโมย แม้อยู่ในฐานะสามี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ข้อกำหนดการขโมย ประชากรที่อยู่ในชั้นนี้กล่าวดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ไอซ์ไม่ควรขโมยยานั้น เป็นการกระทำที่ผิดในแง่กฎหมาย ควรพิจารณาว่า หลังจากที่เขาขโมยมาแล้วจะเกิดอะไรขึ้นกับเขาบ้าง มันไม่คุ้มค่าเลยกับการเชาคุณ"

ตัวอย่างที่ 2. "ไม่ควรขโมย เป็นการกระทำที่ผิด เพราะการลักขโมยเป็นพฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติ ทั้งยังเป็นการผิดศีลธรรมอีกด้วย การขโมยยานั้นเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ผิด คิดว่ามีวิธีอื่นอีกที่สามารถแก้ปัญหาได้ การลักขโมยมาเป็นของตนเองเลยนั้นเป็นสิ่งที่ผิด"

ตัวอย่างที่ 3. "ไม่ควรขโมย เพราะเป็นการกระทำที่ไม่สมควร เนื่องจากไปขโมยของที่เจ้าของเขาไม่ปรารถนาจะให้เรา ไม่ว่าจะต้องการแทบเป็นแทบตาย เราก้ไม่มีสิทธิ์ทำเช่นนั้น"

ตัวอย่างที่ 4. "ไม่ควร ถ้าไอซ์คิดถึงผลที่จะตามมาหลังการขโมย ไอซ์ก็จะมี ความทุกข์ไม่น้อยไปกว่าเดิมเลย สมมติว่าไอซ์ขโมยยามารักษาภรรยาของเขาให้หายไ้ ก็จะต้องติดคุกในโทษฐานลักทรัพย์ ภรรยาของไอซ์เมื่อหายจากโรคมะเร็ง ก็คงจะเป็นทุกข์อีกเพราะสามีต้องติดคุก" อาจสรุปได้ว่านิสิตที่อยู่ในชั้นที่หนึ่งมีความเกรงกลัวโทษที่จะได้รับจากการขโมยมากกว่าการรักษาชีวิต ปราศจากการตระหนักถึงชีวิตมนุษย์ว่ามีค่ามากกว่าทรัพย์สินและการลงโทษใด ๆ

2. สิทธิของเภสัชกร นิสิตที่มีการตัดสินคุณค่าศีลธรรมในชั้นที่ 1 มักกล่าวว่า

ตัวอย่างที่ 1. "เภสัชกรมีสิทธิที่จะขายยาในราคาสูงเช่นนั้น เพราะนั่นเป็นผลงานของเขา ถ้าเราเห็น้อยมาเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วเราก้ได้มันมาคนที่รู้คุณค่าของสิ่งนี้มากที่สุดคือตัวเรา เรามีสิทธิที่จะให้ค่ากับสิ่งที่เราเห็น้อยมาเท่าใดก็ได้"

ตัวอย่างที่ 2. "เกสัชกรมีสิทธิ์แน่นอน เพราะยานั้นเป็นของเขา ทั้งกฎหมายก็ไม่ได้อำหนดราคายาเป็นมาตรฐาน เขามีสิทธิ์เต็มที่จะขายได้ตามต้องการ เมื่อไม่ถูกใจเขาก็ไม่ขาย" อาจสรุปได้ว่าเห็นคุณค่าของทรัพย์สินมากกว่าชีวิต

3. หน้าที่ตามบทบาทของสามีและเพื่อน ผู้ที่อยู่ในชั้นที่ 1 ก็มีแนวคำตอบดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ไม่ใช่หน้าที่ของสามีที่คิดต้องทำเช่นนั้น หากชั้นเชื่อว่า เป็นการลักขโมยแล้วยอมเป็นสิ่งไม่คิดทั้งสิ้น ไม่ควรขโมยให้เพื่อนรักที่สุดด้วย เหตุผลเช่นเดียวกัน อีกอย่างหนึ่งการที่จะลักขโมยของมีค่าเช่นนี้ก็มิใช่เป็นสิ่งงามนัก"

ตัวอย่างที่ 2. "การขโมยไม่เกี่ยวกับหน้าที่ของสามี เขามีสิทธิ์ที่จะพยายามช่วยภรรยาและเพื่อนรักทุกวิถีทาง แต่ไม่ใช่ช่วยโดยการละเมิดสิทธิคนอื่น"

ตัวอย่างที่ 3. "สามีที่ดีคือสามีที่ช่วยเหลือภรรยาก็จริง แต่การช่วยภรรยาจากความทุกข์หรือความไม่พอใจของคนอื่นยอมไม่คิด หรือเมื่อสามีช่วยภรรยาให้รอดพ้นจากความตายได้โดยสามีขโมยดวงสำสัทธิของผู้อื่น เป็นสิ่งที่ไม่มี ความหมายใด ๆ เลย จริงอยู่ภรรยาอาจจะรอดพ้นจากความตาย แต่ถาภรรยาารู้ที่หลังถึงเรื่องที่สามีไปขโมยยามาช่วยตน ภรรยาอาจจะเสียใจมากก็ได้ที่ตนเองเป็นสาเหตุของความเดือดร้อน" อาจสรุปได้ว่า ไม่มีความรู้สึกว่าเป็นความรับผิดชอบของสามีที่จะต้องช่วยภรรยาในกรณีเช่นนี้

4. คุณค่าของชีวิตมนุษย์ มักมีความเห็นดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ไม่ขโมยยาเพื่อช่วยชีวิตภรรยาแน่นอน ถ้าภรรยาจะตายก็จะตองตาย จะตองกันก็ตองตองตายอย่างไร และเมื่อไรเท่านั้นเอง หากตนเองเป็นมะเร็งใกล้จะตาย ก็ไม่ขโมยเค็คขาด ข้าพเจาจะใช้ชีวิตช่วงก่อนตายให้คุ้มคึกกว่าไปนั่งพะวงหาทางรักษา เสียเวลาเปล่า ๆ"

ตัวอย่างที่ 2. "ไม่ขโมยยาเพื่อช่วยชีวิตภรรยาและตนเองแน่นอน เพราะผลโค็ดลเสียพอ ๆ กัน เราจะทำลายเกียรติยศของตัวเราเองตองหาก ถึงแม้เราจะตายไป เราก็ไม่โค็ดทำให้ใครเค็คครอน เราไม่ทำตัวให้โลกประณามว่าเป็นคนไม่คึก จะตายแล้วยังทำตัวอีก" อาจสรุปโค็ดว่าไม่มีความคึกว่าชีวิตมีความสำคัญกว่าปัจจัยอื่น ๆ เช่น การรักษากฎเกณฑ์ประเพณี กฎหมาย ไม่ตระหนักว่าชีวิตคนเป็นเรื่งที่ควรคำนึงทางคานศีลธรรม และเห็นว่าคนเราไม่ควรมีการกระทำผิดเลยไม่ว่าในกรณีจำเป็นโค็ด ๆ ทั้งสิ้น

5. สามัคคีธรรม หรือ ไมตรีจิต มักมีคาคตอบในทาคองนี้

ตัวอย่างที่ 1. "โสนซ์ควรรับโทษ เพราะเขาล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น แม้เหตุผลที่เขาทำผิดจะมีให้อาง แต่ขออางของเขาก็เป็นเพียงเรื่งส่วนตัวของเขา"

ตัวอย่างที่ 2. "ควรตัดสินสั่งโสนซ์จำคุกเพราะโทษฐานขโมย; เพราะจะโค็ดเป็นเยี่ยงอางที่ประพฤคิมิชอบ เป็นการละเมิดสิทธิของผู้อื่น"

ตัวอย่างที่ 3. "ควรตัดสินจำคุก เพื่อรักษากฎหมายซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญไว้ มิฉะนั้นอาจจะมีผู้รอกว่ากฎหมายไม่เป็นกฎหมาย คนส่วนใหญ่จะคึกคึกเช่นไร" อาจสรุปโค็ดว่ามีความเห็นเห็นว่าสามัคคีธรรม หรือ ไมตรีจิต ไม่เห็นเหตุผลของการลคโทษหรือรอกการลงโทษในกรณีนี้

ขั้นที่ 2. การมุ่งความหมายใช้เป็นเครื่องมือไม่ยั้งตายตัว ชั้นนี้เป็นแบบที่ลึกลับ จะเห็นความจำเป็นของการขโมย เนื่องจากความต้องการชีวิตภรรยาแบบเห็นแก่ตัว และ ตระหนักว่าชีวิตมนุษย์มีค่ามากกว่าทรัพย์สิน

การเลือก ประชากรที่เลือกชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมชั้นนี้มักมีการลงเลเพียง เล็กน้อย แล้วจึงตัดสินใจว่าควรขโมย

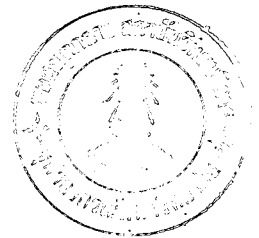
1. ข้อกำหนดการขโมย ประชากรที่อยู่ในชั้นนี้มักตอบดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ไอนซ์ควรขโมยยา แม้จะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่เป็นวิธีเดียวเท่านั้นที่จะรักษาชีวิตภรรยาของเขาได้ หากเขารักภรรยา จริงแล้ว เขายอมทำทุกวิถีทางเพื่อชีวิตของภรรยาได้โดยไม่คิดถึงตนเอง"

ตัวอย่างที่ 2. "ที่จริงไอนซ์ไม่ควรขโมยยานั้น เพราะอาจทำให้ตัวเอง กลายเป็นผู้ต้องหาในข้อหาลักทรัพย์ได้ แต่สถานการณ์บังคับให้เขาต้องทำ ความรักที่หมั่นต่อภรรยาซึ่งใกล้จะตายอยู่คอหน้าคอตาทำให้เขาหนุ่ไม่ได้ ต้อง หาทางใดสักอย่างหนึ่ง การกระทำของเขาอาจผิดในค่านกฎหมาย แต่ถา คำนึงถึงค่านจิตใจแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าเขาทำไม่ผิด"

ตัวอย่างที่ 3. "ไอนซ์ควรขโมย เป็นการกระทำที่สมควรแล้วในกรณี เช่นนี้ ชีวิตคนที่เรารักมีค่ามากกว่าความโลภของคนเลว ๆ บางคน"

ตัวอย่างที่ 4. "อันที่จริงเขาไม่ควรขโมยยานั้นเพราะเป็นการละเมิด สิทธิของผู้อื่น แต่เพราะความรักที่หมั่นต่อภรรยา ทำให้เขาต้องกระทำลงไป ซึ่ง ลักษณะดังกล่าวนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่ามิอยู่ในปฏิกุชนทั่ว ๆ ไป แทบทุกคน"

2. สิทธิของภริยา ตัวอย่างที่ตกอยู่ในขั้นนี้มักกล่าวว่า

ตัวอย่างที่ 1. "ถ้ากฎหมายไม่ได้กำหนดราคาขาย ภริยามีสิทธิที่จะขายยานั้นในราคาสูง แต่ถ้าเขาเป็นคนที่ไม่โลภหรือค้ำกำไรเกินควร เขาก็ไม่น่าที่จะทำเช่นนั้น"

ตัวอย่างที่ 2. "ภริยามีสิทธิขายตามราคาที่เขาต้องการ แต่ทั้งนี้ของฐานะของผู้ซื้อ ความมีมนุษยธรรมเห็นใจผู้ที่ไม่สามารถซื้อในราคาสูงเช่นนั้นได้ ควรมีการลดหย่อนในบาง เช่น ลดราคา หรือให้ผ่อนส่งเป็นงวด ๆ" อาจสรุปว่าภริยามีสิทธิที่จะไม่ขายเพราะเป็นประคิษฐกรรมของเขา มักรู้สึกว่ภริยาเห็นแก่ตัว แสวงหาเงินจนไม่คำนึงถึงความต้องการของภรรยาของตน

3. บทบาทของสามี มักเห็นดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "เป็นหน้าที่ของสามีควรทำ เพราะสามีภรรยาที่มีความรักผูกพันต้องรับผิดชอบทั้งร่างกายและจิตใจต่อกัน"

ตัวอย่างที่ 2. "แน่นอน ! ชีวิตของภรรยาไม่ค้ำยิ่งต่อผู้เป็นสามี อาจตายแทนกันได้ นับประสากับการขโมยยาซึ่งอย่างค้ำก็แค่ค้ำคูก ออกจากคูกก็ค้ำพบกับภรรยาอยู่ค้ำ"

ตัวอย่างที่ 3. "ถ้าคน ๆ นั้นมีไซ่คนที่เขารักอย่างมาก เขาคงไม่ยอมเอาชีวิตของเขาเขาไปเสี่ยงหรือ"

ตัวอย่างที่ 4. "ถ้าเขาไม่ใกล้ชิดและรักเขาก้คงไม่ทำ สมมติว่าเขารัก เขาก้ขโมย ไม่รักก็ขโมย ไม่รู้ว่าทำไมเขาคควรขโมย ถ้าเขาไม่รัก" ในขั้นนี้มีการยอมรับว่าคนเรารักและต้องการภรรยา ภรรยาเป็นส่วนหนึ่งของ

สามี ควรช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แต่การช่วยชีวิตภรรยาไม่เป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบที่ตายตัว หากสามีไม่มีความรักภรรยา

4. คุณค่าของชีวิตมนุษย์ มักมีความเห็นดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ชีวิตคนทุกคนมีค่าควรรักษาไว้ หากสามีรักภรรยามาก ก็คงเสียสละทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อคนที่เขารัก แม้จะเสี่ยงอันตรายเพียงใด ก็ตาม ในกรณีนั้นนอกจากเขาจะใดทำอะไรภรรยาของเขาตามหน้าที่ของสามีที่ค อยางสมบูรณ์แล้ว เขายังใดช่วยชีวิตมนุษย์อีกด้วย"

ตัวอย่างที่ 2. "คิดว่าสามีควรจะขโมย เพราะอย่างน้อยที่สุด ชีวิตของ ภรรยา นั้นย่อมมีค่ามากกว่าผลเสียต่าง ๆ อันใดแก่เกียรติยศชื่อเสียงที่อาจจ ะตามมาได้" แสดงให้เห็นว่าเห็นคุณค่าชีวิตมนุษย์มากกว่าทรัพย์สินสมบัติ เกียรติยศ ชื่อเสียง คุณค่าเช่นนี้ไม่อาจถือเป็นคุณค่าศีลธรรมแบบทั่วไป เพราะเลือกช่วย เฉพาะคนที่ตนรัก คนเราจะเสียสละก็เพื่อรักษาชีวิตคนที่ตนรักเท่านั้น

5. สามีควรถูกลงโทษหรือไม่ มักกล่าวว่า

ตัวอย่างที่ 1. "ควรปล่อย ทำทัณฑ์บนว่าถ้าทำแบบนี้อีกจะทั้งปรับทั้งจำ ในกรณีนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องกระทำแบบไม่มีทางเลือก จึงควรปล่อย"

ตัวอย่างที่ 2. "ในกรณีเช่นนี้ น่าจะมีความเห็นใจโชนซ์บ้าง เขาไม่ควร โคนจำคุก แต่อาจโคนปรับเรียกค่าเสียหายบ้าง"

ตัวอย่างที่ 3. "แน่นอน โชนซ์ต้องถูกจำคุกเพราะโทษฐานขโมยตาม กฎหมาย แต่ควรลดโทษบ้าง เนื่องจากมีเหตุผลจำเป็นในการกระทำ" สรุป ในขั้นนี้ว่า ควรปล่อยหรือลงโทษโชนซ์แต่เพียงเล็กน้อย เพราะความจำเป็น บังคับให้กระทำการขโมย

ขั้นที่ 3. การมุ่งความหมายเป็นทำนองความสอดคล้องกันในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือการทำตนเป็นเด็กดี ขั้นนี้มีการยอมรับความเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เป็นหน้าที่ของสามีที่ดีที่ใจของขโมยแม่จะรักภรรยาหรือไม่ก็ตาม และคาดหวังว่าผู้พิพากษา ลูกขุน และคนอื่น ๆ คงเห็นใจ

การเลือก คิดว่าจะขโมยแม่จะลงเลบาง พยายามหาทางอื่น

1. ข้อกำหนดการขโมยและบทบาทของสามี มักกล่าวว่า

ตัวอย่างที่ 1. "ไฮนซ์ควรขโมยยา เพราะเขาหมดหนทางที่จะช่วย เหลือโดยวิธีอื่น ๆ ใดแล้ว การกระทำของเขาแสดงถึงหน้าที่ของสามีที่ดีที่มีต่อภรรยา คือ ช่วยเหลือ ดูแล เอาใจใส่ พยายามทำให้ภรรยามีความสุข โดยไม่คำนึงถึงตนเอง แม่ไม่รักภรรยาก็ยังถือว่าเป็นหน้าที่ของสามีที่ดีที่จะต้องช่วยเหลือดูแลรักษา เมื่อภรรยาได้รับความทุกข์"

ตัวอย่างที่ 2. "ควรขโมย เพราะอย่างไรภรรยาก็คือภรรยา แม่จะไม่รัก ก็ยังเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกัน ควรช่วยเหลือ ถ้ามีทางทำได้"

ตัวอย่างที่ 3. "ถึงรักหรือไม่รัก ภรรยาก็เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา อาจเป็นแม่ของลูกที่เขารัก หรือเป็นคนที่เขาเคยรักมากอน สามีควรคำนึงถึงข้อนี้ด้วย ว่าจริงแล้วเขาไม่น่าจะขโมย ควรหาทางอื่นได้ก็ดีกว่านี้" อาจสรุปได้ว่าเห็นการขโมยเป็นการทำผิดเหมือนกัน แต่ความเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวทำให้เห็นว่า การขโมยไม่ควร เป็นที่ไมยอมรับ แต่ก็มี ความพยายามหาทางอื่นเพื่อหลีกเลี่ยงการขโมย

2. สิทธิของเภสัชกร มักมีความเห็นว่า

ตัวอย่างที่ 1. "เภสัชกรไม่ควรมีสิทธิที่จะขายยาในราคาสูงเช่นนั้น เพราะยาเป็นปัจจัยที่สำคัญสิ่งหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์ต้องใช้รักษาโรคภัยไข้เจ็บ การกระทำของเภสัชกรเช่นนั้นเป็นการเบียดเบียน และเห็นแก่ตัว"

ตัวอย่างที่ 2. "เภสัชกรไม่ควรขายยาในราคาสูงเช่นนั้น เป็นการกระทำที่แสดงว่า มิได้ศรัทธาขึ้นมาเพื่อจะช่วยชีวิตมนุษย์ แต่เป็นการข่มขู่ในทางอ้อม เพราะผู้เป็นมะเร็งนั้นมิใช่จะเป็นคนรวยเสมอไป" อาจสรุปลักษณะเภสัชกรไควา เขาแสดงความเห็นแก่ตัวจนคุณสิทธิในตัวยาที่เขาประเภสัชกรมีน้อยลง

3. ความรับผิดชอบ มักมีความเห็นว่าสังคมควรมีส่วนรับผิดชอบด้วย

ตัวอย่างที่ 1. "เป็นไปได้ยากที่จะกำหนดราคายาให้แน่นอน ควรให้สิทธิผู้ศรัทธาบ้างเพื่อเป็นกำลังใจในการประเภสัชกร แต่ทางรัฐบาลหรือสมาคมเภสัชกรควรมีบทบาทกำหนดราคายา หรือให้เงินตอบแทนผู้ประเภสัชกรยาเพื่อจะได้ไม่มาเอาค่าไ้กับผู้ป่วยมากเกินไป"

ตัวอย่างที่ 2. "เรื่องนี้รัฐบาลควรให้สวัสดิการการรักษายาบาลผู้ป่วยด้วย"

ตัวอย่างที่ 3. "ควรประกาศขอความช่วยเหลือทางหนานังสื่อพิมพ์หรือจากทางการ กอนตักสินใจไปชโยม" ความรับผิดชอบในชั้นนี้มักบ่งไปที่สังคมด้วย โดยคิดว่ารัฐบาล เภสัชกร และคนอื่น ๆ ควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ทั้งนี้เพราะผู้ที่อยู่ในชั้นที่ 3 นี้ นับว่าเป็นผู้ที่ถูกระเบียบแบบแผนแล้ว พยายามไม่กระทำผิดหน้าที่สมาชิกในสังคม จะชโยมทอเมื่อหมคทนทางจริง ๆ เท่านั้น

4. การลงโทษ มักเป็นไปดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ผู้พิพากษาควรปล่อยไฮนซ์เป็นอิสระ เพราะเขาทำการชโยมยควยความจำเป็นอย่างที่สุก เพื่อชวยชีวิตภรรยาของเขา หากเหตุการณนี้เกิดขึ้นกับผู้พิพากษาเอง เขาก็อาจต้องทำเช่นเดียวกับไฮนซ์ก็ได้"

ตัวอย่างที่ 2. "ควรปล่อยเป็นอิสระภาพ ถือว่าเป็นเรื่องของมนุษยธรรมที่ไฮนซ์ทำไปมิใช่เป็นเพราะมีสันดานชั่วช้าแบบนั้น แต่เป็นเพราะความจำเป็นศาลควรเห็นใจและยกเลิควความผิดของเขา" สรุปไคว่าการลงโทษควรเป็นแบบปล่อยหรือลงโทษสถานเบาเพราะผู้พิพากษา ลูกขุนคงเข้าใจว่าเขามีแรงจูงใจเบื้องหลังอย่างไร

ขั้นที่ 4. การมุ่งความหมายเป็นทำนองกฎหมายและระเบียบ เป็นขั้นที่ตองการรักษากฎหมายแบบตายตัว แต่ในขณะที่เดียวกันก็เห็นคุณค่าของชีวิตเหนือทรัพย์สินและเหนือหน้าที่ของสามีในเวลาเดียวกันควย

การเลือก หากชโยมยถือเป็นการกระทำผิด อาจพูดว่าไม่ชโยมยในตอนแรก แต่คัดสินใจใหม่วามามีควยชโยมยในภายหลัง

1. ข้อกำหนดการชโยมยและการลงโทษ มักเป็นไปดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "การชโยมยถือว่าเป็นการทำผิดควรถูกจับ เพราะสังคมจะอยู่ไคควยกฎหมาย ซึ่งวางระเบียบให้คนปฏิบัติตาม หากปล่อยเพราะเห็นแก่ศีลธรรม กฎหมายก็ไม่ศักดิ์สิทธิ์ แล้วสังคมจะมีอะไรเป็นหลักประกัน"

ตัวอย่างที่ 2. "ควรชโยมย เพราะเป็นทางเดียวที่จะชวยคน ๆ หนึ่งให้รอดตาย แต่ควรถูกจำคุก เพราะกฎหมายตองเป็นกฎหมายที่ยุติธรรม ไม่มีชอยกเว้นที่จะทำให้ชาคควมยุติธรรม เพราะการชโยมยยาของเขาก้ทำให้เกดชุกรสูญเสียของ ๆ ตนไป"

ตัวอย่างที่ 3. "ไฮนซ์อาจขโมยยา แต่คิดว่าเป็นการกระทำที่ผิด เพราะกฎหมายไม่ควรคลายตามความจำเป็นของคน ไม่เป็นการถูกต้องถ้าจะใช้วิธีการขโมยเพื่อให้ได้สิ่งนั้นมา ถ้าการกระทำของไฮนซ์เป็นการกระทำที่ถูกต้อง พวกเขาขโมยคงมีเพิ่มจำนวนขึ้น เนื่องจากแต่ละคนย่อมมีความจำเป็น มิฉะนั้นคงไม่ขโมย"

2. คุณค่าของชีวิตมนุษย์ มักกล่าวดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "การขโมยไม่ใช่การกระทำที่ถูกต้อง ในกรณีนี้ไม่ใช่เป็นไปเพื่อจุดประสงค์ธรรมดาของมิชชันนารีทั่วไป แต่หมายถึงความเป็นความตายของบุคคลหนึ่ง การขโมยครั้งนี้เพื่อเป็นการรักษาชีวิตจึงเป็นการจำเป็น แม้การขโมยจะไม่ใช่การกระทำที่ดีของสุจริตชนก็ตาม"

ตัวอย่างที่ 2. "ไม่ขโมย เพราะการลักขโมยเป็นสิ่งที่น่าเกลียดที่สุด ตามหลักศาสนาพุทธ ผิดศีลข้อที่ 4 เรื่องการลักขโมย ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการช่วยชีวิตภรรยาก็ไม่ขโมยเด็ดขาด แต่จะพยายามใช้วิธีอื่น เช่น ขอบืมเงินเพื่อนมาซื้อยา ถ้าภรรยาจริงก็ต้องยอมเป็นหนี้ดีกว่าการเป็นขโมย" จากตัวอย่างทั้งสองนี้แสดงให้เห็นถึงคุณค่าชีวิตมนุษย์ว่าขึ้นอยู่กับความพยายามรักษา กฎหมายและกฎทางศาสนา จนบางครั้งคุณค่าของชีวิตดูไม่มีค่าเหนือการพยายามรักษาภูมิลักษณ์

ขั้นที่ 5. การมุ่งความหมายเป็นทำนองของข้อบังคับสัญญาประชาคม เห็นว่าการขโมยเป็นการกระทำผิดกฎหมาย ในแง่ที่กระทบกระเทือนสนธิสัญญาที่สังคมกระทำร่วมกัน ไม่มองกฎหมายในแง่เป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์แต่ก็เป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมควรมีความรับผิดชอบร่วมกัน และเปลี่ยนแปลงได้เมื่อมีเหตุผลสมควร เพื่อผลประโยชน์ของสังคม

การเลือก มักกล่าวว่า การขโมยมีเหตุผลแม้จะผิดกฎหมาย

1. ข้อกำหนดการขโมยและความรับผิดชอบของสามี มีการยอมรับว่าการขโมยเป็นความผิด และสมาชิกในสังคมควรมีชีวิตอยู่เพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคม

ตัวอย่างที่ 1. "ควรเข้าไปขโมยยาให้ภรรยาและเพื่อน เพราะทั้งเพื่อนและภรรยาอาจทำประโยชน์ให้กับสังคมได้เหมือน ๆ กัน ไม่ควรปล่อยให้ของตายไปโดยปราศจากความรับผิดชอบของเรา แม้จะเป็นการช่วยเหลือที่ไม่ถูกต้องนักก็ตาม"

ตัวอย่างที่ 2. "การขโมยยาหรือไม้นั้น ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจที่ว่า ถ้าภรรยามีชีวิตอยู่ต่อไปอย่างที่สามารถทำหน้าที่พลเมืองดีแล้วไซ้ จงขโมยเถิด แต่ถ้ามามีชีวิตด้วยความปราศจากประโยชน์ ไรค่าต่อสังคมส่วนรวมก็ไม่สมควร"

ตัวอย่างที่ 3. "ในกรณีของเพื่อน ควรช่วยหรือไม่อยู่ที่ความดีของเพื่อนคนนั้น ถ้าเป็นคนดีก็ควรช่วยเหลือเพื่อที่จะได้ช่วยสังคม"

2. การลงโทษ มักเป็นไปดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ควรลดหย่อนโทษใหญ่กระทำผิดด้วยเหตุการณ้งคับ มิใช่ทำด้วยใจสมัคร และในการพิจารณาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานความยุติธรรมอย่างจริงจัง"

ตัวอย่างที่ 2. "ตามกฎหมาย โสณชควรถูกจำคุก แต่ข้าพเจ้าอยากแกกฎหมายให้มีการผ่อนปรนกันบ้าง" ในแง่ของการลงโทษผู้อยู่ในชั้นศีลธรรมขั้นที่ห้า มักมีความเห็นว่าการลดหย่อนโทษ และอาจมีการผ่อนปรนกันได้แล้วแต่ความจำเป็นของแต่ละกรณี

ขั้นที่ 6. การมุ่งความหมายเป็นทำนองกฎจริยธรรมสากล ความถูกต้องเกิดจากกฎจริยธรรมที่คิดเลือกเองอย่างมีเหตุผล กฎจริยธรรมเหล่านี้มีลักษณะสากลและเป็นนามธรรม เช่น หลักมนุษยธรรม หลักความยุติธรรม

การเลือก เห็นว่าการขโมยถูกต้องเนื่องจากสถานการณ์และความยุติธรรม

1. คุณค่าชีวิต มักกล่าวกันว่า

ตัวอย่างที่ 1. "ชีวิตมนุษย์คนหนึ่ง (ไม่ว่าจะเป็นภรรยาของเขาหรือใครก็ตาม) ยอมมีค่าเหนือเงินตราจำนวนใด ๆ"

ตัวอย่างที่ 2. "การขโมยไม่ใช่การกระทำที่ถูกต้องทางกฎหมาย แต่เพื่อความถูกต้องทางศีลธรรม การช่วยชีวิตผู้อื่น ย่อมสำคัญกว่าแน่นอน"

ตัวอย่างที่ 3. "ชีวิตมนุษย์คนหนึ่ง ๆ มีค่ายิ่ง การกระทำใดที่เป็นไปเพื่อรักษาปกป้องชีวิตมนุษย์จึงเป็นสิ่งที่ถูก"

ตัวอย่างที่ 4. "ควรขโมยเพื่อเห็นแก่มนุษยธรรม" แสดงให้เห็นว่าเห็นคุณค่าชีวิตมนุษย์เหนือทรัพย์สินเงินตราใด ๆ และการปกป้องชีวิตมนุษย์เป็นมโนธรรมสูงสุด

2. บทบาทของสามีและเพื่อน มักมีความเห็นดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ไม่ว่าจะเป็นภรรยาหรือเพื่อน ควรทำให้เพื่อเห็นแก่มนุษยธรรม"

ตัวอย่างที่ 2. "ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นหน้าที่ของสามี คนทุกคนที่มีมนุษยธรรมน่าจะทำทั้งนั้น เป็นความหวังดีที่มนุษย์พึงมีต่อมนุษย์ด้วยกัน"

ตัวอย่างที่ 3. "ควรขโมยเพราะหน้าที่และสำนึกของมนุษยธรรม"

ตัวอย่างที่ 4. "เป็นหน้าที่ของเพื่อนมนุษย์ที่พึงมีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน" แสดงให้เห็นว่าการช่วยชีวิตเป็นหน้าที่ ๆ เพื่อนมนุษย์ควรมีต่อกัน

3. การลงโทษ มักมีความเห็นดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ควรปล่อย กฎหมายควรโอนอ่อนให้ในกรณีที่แสดงคุณธรรมของมนุษย์"

ตัวอย่างที่ 2. "ควรปล่อยให้สตรีสภาพเพื่อเห็นแก่มนุษยธรรม"

ตัวอย่างที่ 3. "ควรปล่อย เพราะไอซ์ทำเนื่องจากต้องการช่วยชีวิตมนุษย์" แสดงให้เห็นว่าไม่ควรมีการลงโทษใด ๆ ในกรณีที่รักษาชีวิตเนื่องจากเป็นคุณธรรมสูงสุดของมนุษย์

3. ความยุติธรรม มักมีความเห็นดังนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ตามหลักมนุษยธรรมแล้ว ถ้าผู้ซื้อมีความจำเป็นจริง ๆ เกสซ์กรก็จะยอมลดราคาไปบ้าง เพราะค่าชีวิตมนุษย์นั้นมีมากจนไม่สามารถที่ราคาออกมาเป็นเงินได้เลย"

ตัวอย่างที่ 2. "เกสซ์กรไม่มีสิทธิ์ตั้งราคาขายสูงเช่นนั้น ควรเห็นแก่มนุษยธรรม เกสซ์กรควรเสียสละขายยงเอากำไรแต่พอควร ไม่ควรหาเงินด้วยวิธีชู้กริบเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน" อาจสรุปได้ว่าผู้ที่มีการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมในขั้นต้นนั้นก็มีการพิจารณาในคานตาง ๆ แบบคล้อยตามกันไป เช่นการถือหลักมนุษยธรรมและยุติธรรมเป็นเกณฑ์จึงแสดงตัวอย่างแล้วข้างต้น

จากแบบสอบถาม ค. และ ง. ที่คัดเรื่องสมมติมาจากหลัง สื่อจริยศาสตร์ ของ ศาสตราจารย์ ดร. วิทย์ วิศทเวทย์ ช่วยยืนยันให้เห็นชัดว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในขั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมขั้นต้นจะมีความเห็นในเรื่องคุณค่าชีวิตมนุษย์คล้อยไปตามความคิดที่แสดงตัวอย่างมาแล้วจากการตอบแบบสอบถามของโคทลเบอร์ก ดังตัวอย่างที่นำมาเสนอต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ไม่เห็นด้วยกับการจับสลากเพื่อยิงตัวเองให้ตาย เพราะชีวิตคนมีคุณค่าทุกคน ไม่มีสิทธิ์ที่ใครจะยิงชีวิตออกจากชีวิตของคนอื่น"

ตัวอย่างที่ 2. "ไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจครั้งนี้ เพราะการอาศัยชีวิตผู้อื่นเพื่อการอยู่รอดของชีวิตตนเป็นการปราศจากคุณธรรม หากจะต้องตายเพราะขาดอาหาร ก็ควรจะทำลายชีวิตผู้อื่นเพียงเพื่อตนเองอยู่รอด แม้จะรอดไปก็ความรู้สึกที่ได้คร่าชีวิตผู้อื่นจะฝังใจตลอดไป ไม่มีความสุขไปตลอดชีวิต"

ตัวอย่างที่ 3. "ไม่เห็นควย การกินเนื้อคนเป็นสิ่งผิดศีลธรรมและโหดร้ายเกินไป เหมือนไม่ใช่มนุษย์"

ตัวอย่างที่ 4. "ตัดสินใจไม่ทำเช่นนั้น เพราะคนทุกคนมีสิทธิในชีวิตตนเอง ไม่มีสิทธิไปกำหนดว่า เธอควรตายเพื่อฉัน หรือใครควรตายเพื่อใคร เราเกิดมามีสิทธินั้นเท่า ๆ กัน คนเรามีชีวิตจิตใจ มีความคิด ความรู้สึก อารมณ์ ที่บังคับแล้วทำให้แตกต่างจากสัตว์ ถ้าหากันกินแล้วอีก 3 คน จะยังคงมีสภาพจิตใจที่ปรกติอยู่ได้หรือ"

จากตัวอย่างความคิดเห็นเหล่านี้แสดงว่าผู้ที่อยู่ในชั้นถือกฎจริยธรรมแบบสากลจะเห็นคุณค่าและความเสมอภาคในชีวิตมนุษย์ การทำลายชีวิตมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของตนถือว่าเป็นข้อขัดต่อหลักมนุษยธรรม ซึ่งผู้กระทำจะต้องรู้สึกผิดไปตลอดชีวิต และมียกความแตกต่างระหว่างความเป็นมนุษย์จากสัตว์ ว่าเป็นผู้มีความคิดแล้ว จึงไม่สมควรที่จะกระทำการผิดศีลธรรมเช่นนั้น

จากแบบสอบถาม ง. ที่เป็นเรื่องปัญหาการทำแท้งเพราะสภาพความจำเป็นและความยากจนบังคับ ผู้ที่มีการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมแบบจริยธรรมสากล มีความไม่เห็นควยกับการทำแท้ง ทั้งนี้เพราะเห็นคุณค่าชีวิตมนุษย์แม้จะเป็นชีวิตของทารกในครรภ์ คำตอบมักแสดงออกดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1. "ให้ลูกเกิดมา ทาทางแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้ดีที่สุด ไม่เห็นควยกับการทำแท้งโดยเจตนา"

ตัวอย่างที่ 2. "ไม่ยอมให้ทำแท้ง เพราะแม่เด็กจะยังไม่ได้เกิดมาแต่นั้นก็คือชีวิตหนึ่งชีวิต การทำลายชีวิตเป็นสิ่งที่น่าละอาย และควรแก่การประณามอย่างที่สุด"

ตัวอย่างที่ 3. "การทำแท้งเป็นบาปอย่างมหันต์ มีผลทำให้จิตใจวิตกกังวลในการกระทำอยู่ตลอดเวลา"

ตัวอย่างที่ 4. "ข้าพเจ้าคงไม่ปล่อยให้ภรรยาทำแท้ง การฆ่าคนนับเป็นบาปอย่างมหันต์ ผิดหลักมนุษยธรรม อย่างน้อย ๆ ควรหาทางออกทางอื่นที่ดีกว่านี้"

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการทำแท้งถือว่ามีผิดทั้งทางศาสนา และผิดหลักมนุษยธรรม ควรหาทางแก้ปัญหาในทางอื่น เพราะหากกระทำไปแล้วจะก่อให้เกิดความรู้สึกผิดในมโนธรรมตลอดชีวิต

จากการวิเคราะห์คำตอบแบบสอบถามการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรม คังแนวตัวอย่างการจัดลำดับชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้สามารถแสดงผลเปรียบเทียบระหว่างชั้นปีที่หนึ่งและชั้นปีที่สี่ ดังตารางต่อไปนี้

"This document is the property of the Thailand Information Center (TIC), Chulalongkorn University and is to be returned w.t. in two weeks to the Thailand Information Center, Ratasart Building 3, Chulalongkorn University"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4. รอยละของชั้นการตัดสินคุณค่าศีลธรรมเปรียบเทียบระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่

กลุ่ม	ระดับชั้นการตัดสินคุณค่าศีลธรรม						N
	1	2	3	4	5	6	
นิสิตชั้นปีที่ 1	02	34	16	12	10	26	50
นิสิตชั้นปีที่ 4	04	10	12	08	20	46	50

จากตารางที่ 4 ปรากฏผลว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีการตัดสินคุณค่าศีลธรรมส่วนมากอยู่ในชั้นที่สอง คือชั้นการมุ่งความหมายใช้เป็นเครื่องมือไม่ยึดมั่นตายตัว (34 %) และนิสิตชั้นปีที่สี่มีการตัดสินคุณค่าศีลธรรมส่วนมากอยู่ในชั้นที่ 6 (46 %) ซึ่งเป็นชั้นการมุ่งความหมายเป็นทำนองกฎจริยธรรมสากล เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่กล่าวว่าการศึกษาในคณะอักษรศาสตร์มีผลต่อการพัฒนาระดับชั้นการตัดสินคุณค่าศีลธรรม กล่าวคือนิสิตเมื่อศึกษาครบหลักสูตร 4 ปี มีการพัฒนาการตัดสินคุณค่าศีลธรรมในระดับสูงกว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่ง ซึ่งเพิ่งแรกเข้าศึกษา

นอกจากนั้นแล้วการที่นิสิตชั้นปีที่สี่มีระดับชั้นการตัดสินคุณค่าศีลธรรมอยู่ในชั้นที่ 5 และ 6 [ซึ่งถือเป็นระดับ 3 คือระดับถือกฎของตนเอง (Autonomous Level) ตามทฤษฎีของโคลบลเบอร์ก] เป็นจำนวนถึงร้อยละ 66 และชั้นที่ 4 (ชั้นการมุ่งความหมายเป็นทำนองกฎหมายและระเบียบ ซึ่งอยู่ในระดับที่ 2 คือระดับถือระเบียบแบบแผนตามทฤษฎีของโคลบลเบอร์ก) มีจำนวนเพียงร้อยละ 8 ในขณะที่นิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีชั้นการตัดสินคุณค่าศีลธรรมอยู่ในชั้นที่ 5, 6 (Autonomous Level) เพียงร้อยละ 36 และชั้น 4 คือชั้นถือกฎและระเบียบถึงร้อยละ 12 แสดงว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีการถือกฎและระเบียบมากกว่ามีความคิดอิสระแบบมีกฎของตนเอง ในขณะที่นิสิตชั้นปีที่สี่ที่ผ่านการศึกษาระดับหลักสูตรแล้วมีการถือกฎเกณฑ์ตนเองแต่มีความคิดอิสระแบบมีกฎของตนเองมากขึ้น ซึ่งแสดงว่าการศึกษาในคณะอักษรศาสตร์ช่วยพัฒนาความคิดแบบอิสระนิยมมากกว่าแบบประเพณีนิยม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

จากตารางที่สี่ที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของ
นิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ เพื่อจะแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างระดับการตัดสินใจคุณค่า
ศีลธรรมในครั้งนี้เป็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ผู้วิจัยจึงใช้การทดสอบ
t (t-test) เพื่อแสดงนัยสำคัญของการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมเปรียบเทียบระหว่าง
นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และนิสิตชั้นปีที่สี่ ดังแสดงผลในตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5. การทดสอบ t (t-test) ของการวัดระดับการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของ
นิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่

กลุ่ม	N	Mean	Sd.	df.	t.	Probability
นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง	50	3.72	0.87	98	2.62	0.01
นิสิตชั้นปีที่สี่	50	4.68	1.11			

การทดสอบ t (t-test) ของการวัดการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง
และนิสิตชั้นปีที่สี่ แสดงผลดังนี้ นิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีค่าเฉลี่ยของชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมที่
3.72 (sd = 0.87) ส่วนนิสิตชั้นปีที่สี่มีค่าเฉลี่ยของชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมที่ 4.68
(sd = 1.11) ซึ่งค่าเฉลี่ยชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมต่างกันเกือบหนึ่งชั้น และค่าของ t
ระหว่างนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ คือ 2.62 ซึ่งมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งถือว่าสูง
มาก แสดงผลตรงตามข้อสมมติฐานที่ว่าชั้นของการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่สี่
แตกต่างจากของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งยืนยันว่าการศึกษาระดับปริญญาตรี
สัมพันธ์กับการพัฒนาการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมในนิสิต

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ยังต้องการที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อนความคิด
นามธรรมกับชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งและนิสิตชั้นปีที่สี่ ผู้วิจัยจึงใช้การ
หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณคะแนนแบบของเพียร์สัน (Pearson's Product
Moment Correlation Coefficient) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความซับซ้อน
ความคิดนามธรรมและชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตทั้งชั้นปีที่หนึ่งและชั้นปีที่สี่ เพื่อ
ศึกษาว่าส่วนใหญ่ของนิสิตที่มีคะแนนเหนือหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในการวัดความซับซ้อนความคิด
นามธรรมจะมีคะแนนเหนือหรือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมด้วยหรือไม่ ดัง
ปรากฏผลในตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างความซับซ้อนความคิดนามธรรม
และการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ระหว่างความซับซ้อนความคิดนามธรรมและการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่สี่ ตามลำดับ

ตารางที่ 6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างความซับซ้อนความคิดนามธรรมและ การตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง

ตัวแปร	N	Mean	r	z	Probability
ความคิดนามธรรม	50	15.48	+ .76	+5.32	0.01
การตัดสินใจคุณค่าศีลธรรม	50	3.72			

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของความซับซ้อนความคิดนามธรรม และการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง แสดงผลเป็นบวกและมีค่าเข้าใกล้ 1.00 ในการวิจัยครั้งนี้ $r = +.76$ ถือว่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และค่า z ของตารางที่ 6 นี้มีค่ามากกว่า 2.58 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ว่าความซับซ้อนความคิดนามธรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = +.76, z = +5.32, P < .01$) ซึ่งหมายความว่านิสิตชั้นปีที่หนึ่งที่มีความซับซ้อนความคิดนามธรรมในระดับต่ำ จะมีชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมในขั้นต่ำด้วย ในทำนองเดียวกันกับนิสิตชั้นปีที่หนึ่งที่มีความซับซ้อนความคิดนามธรรมในระดับสูงก็จะมีชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมในขั้นสูงด้วย ซึ่งแสดงผลตรงตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างความซับซ้อนความคิดนามธรรมและ การตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่สี่

ตัวแปร	N	Mean	r	z	Probability
ความคิดนามธรรม	50	16.72	+0.88	+6.16	0.01
การตัดสินใจคุณค่าศีลธรรม	50	4.68			

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความซับซ้อนความคิดนามธรรม และการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมของนิสิตชั้นปีที่สี่ก็เช่นเดียวกับของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คือแสดงผลเป็นบวก และมีค่าเข้าใกล้ 1.00 ในการวิจัยครั้งนี้ $r = +0.88$ ถือว่าสหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และค่า z ของตารางที่ 7 นี้มีค่ามากกว่า 2.58 แสดงว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ว่าความซับซ้อนความคิดนามธรรมของนิสิตชั้นปีที่สี่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับระดับการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = +0.88$, $z = +6.16$ $P < .01$) ซึ่งหมายความว่านิสิตชั้นปีที่สี่ที่มีความซับซ้อนความคิดนามธรรมในระดับต่ำจะมีชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมในชั้นต่ำ ในทำนองเดียวกันนิสิตชั้นปีที่สี่ที่มีความซับซ้อนความคิดนามธรรมในระดับสูงจะมีชั้นการตัดสินใจคุณค่าศีลธรรมในชั้นสูงด้วย ซึ่งแสดงผลตรงตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย